

Vlinderwaarnemingen

De heer H. R. Dolfien te Leek schrijft ons:

Het artikel over vlinders in de laatste Natura heb ik met interesse gelezen. Tijdens onze vakantie op Ameland, gedurende de eerste week van augustus, hebben wij ook zéér veel vlinders gezien. Op maandag 4 augustus schatte ik het aantal waargenomen witjes tijdens een fietstochtje op ruim 300, verder $\pm$ 200 Dagpauwogen, één Kleine vos, 5 blauwtjes, 1 Vuurvlindertje, 100 Heivlinders, 50 Distelvlinders, 4 Kleine parelmoervlinders, 4 St. Jansvlinders, 100 Pistooltjes, 100 Dikkopjes en 1 Atalanta.

Ook de dagen daarna waren er opvallend veel vlinders in de duinen. Ik herinner me nog, dat we in het laatst van die week toen we weer vertrokken, ergens langs de weg van Hollum naar Nes vele honderden witjes zagen ronddartelen.

Koninginnepages zie je nu helaas niet meer. Het was meen ik in 1954 dat we in onze eigen tuin in Slochteren een aantal rupsen vonden van de Koninginnepage, op wortelloof. Die hebben we toen in een grote stopfles opgekweekt. Dat ging prima en alle tien rupsen verpopten zich en hieruit kwamen tien prachtige Koninginnepages. Daarna heb ik ze nooit meer waargenomen.

Uit de Natuurbescherming

Militaire oefenterreinen - Insprakcoëfening

Toen in 1961 onze landmacht op zwaarder materieel ging overstappen, werd het wel duidelijk, dat voor het oefenen met deze dingen meer ruimte nodig was dan men toen reeds had.

De in 1966 verschenen 2e Nota Ruimtelijke Ordening bevestigde dit en stelde dat er 4, minimaal 3 terreinen van elk 3000 ha zouden moeten bijkomen. Op pag. 111 schrijft de nota over de ligging letterlijk: 'Voor de situering van de terreinen wordt niet gedacht aan heideterreinen, maar aan minder geschikte landbouwgronden'; en even verder 'Indien bestaande recreatieterreinen in gebruik genomen worden, zal zoveel mogelijk compensatie worden geboden, hetzij door het scheppen van nieuwe recreatiegebieden, hetzij door het vrijgeven van recreatiegronden elders'. Deze nota is door beide Kamers als beleidstuk aangenomen. In 'Den Haag' heeft men nu reeds 8 jaar gewerkt - nou ja - aan het zoeken naar, deze voor onze veiligheid zo belangrijke terreinen. Veel belangen zijn hierbij in het strijdperk getreden maar één is daarbij vergeten nl. de publieke opinie. Toen alles in principe 'besloten' was en het langzaam mocht uitlekken kwam deze blunder als een spook naar de burelen terug. Gemeenteraad van de NOP, Provinciale Staten van Gelderland en de agglomeratieraad van Eindhoven lieten duidelijk blijken noch van de voorgestelde plannen, noch van de gevolgde procedure gediend te zijn. De in april uitgekomen nota werd door minister Schut, op aandrang van de vaste Kamercommissie weer ingetrokken en, zo werd beloofd, zou nader bekeken worden. In de loop van de zomer kwamen alle tegenargumenten op tafel en er werden toen twee dingen steeds duidelijker nl.:

In de eerste plaats was de landbouw er in het 'Haagse' spel goed afgekomen; slechts een klein gedeelte van de geplande ruimte lag op landbouwgronden.

In de tweede plaats bleken de burgers met de voorgestelde compensatieruimte, op zijn zachtst gezegd, misleid te zijn. Veel van de ter compensatie aangeboden militaire terreinen werden al sinds jaren niet meer als zodanig gebruikt of moeten in verband met wegen aanleg of grintgraverij toch al verdwijnen. Ook bleek de maat waarmee werd gemeten niet altijd helemaal te kloppen. Bij de Harskamp komt geen 1310 ha vrij maar slechts 730 ha!

De lang verwachte geheel herziene nota kwam in oktober uit en... bleek nauwelijks anders te zijn dan de eerste. Met de steeds dichterbij komende Statenverkiezingen in het vooruitzicht werd deze zaak een zwaar politiek hangijzer. Om de minister te beletten alvast met de uitvoering te beginnen (hetgeen staatsrechtelijk kan) liet de Kamer hem persoonlijk beloven dit achterwege te zullen laten). Een speciale Kamercommissie is nu bezig de zaak nogmaals te bekijken alvorens het in de Tweede Kamer komt.

Waar gaat het nu eigenlijk om:

1. *De Lauwerszee*: In dit nieuwe gebied moet een terrein van 3000 ha komen. Een gedeelte zal voor beperkte (weekend) recreatie beschikbaar blijven.
2. *Harskamp*: Het bestaande terrein wordt uitgebreid met 800 ha in NW richting geheel bestaande uit bos en woeste grond. Ook de bekende camping van SBB. 'Harskamperdennen' moet verdwijnen.
3. *Oirschot*: Ook hier het bestaande terrein uitbreiden met 1790 ha waarvan 1100 ha landbouwgrond.
4. *Kuinderbos*: De schietbaan uit Harskamp moet hierheen. Ongeveer 60% van het bos zal gekapt moeten worden. Ook 30 landbouwbedrijven zullen moeten verdwijnen.

Op de regionale hearings zijn de nadelen duidelijk naar voren gebracht. Prov. Staten van Gelderland en Noord Brabant lieten het onaanvaardbaar nogmaals onomwonden horen. Deze twee provincies, die samen al een zeer groot gedeelte van de oefenterreinen hebben, vinden dat er nu maar eens elders gezocht zal moeten worden (bij Ter Apel b.v.).

Vanuit de publieke opinie zijn ook heel goede bijdragen gekomen zo kwam de K.N.N.V. afd. Eindhoven met een goed rapport over de situatie rond Oirschot. De jeugdbonders uit de nieuwe polders deden het zelfde voor het Kuinderbos en bewezen daarmee dat het er met dat bos nog helemaal niet zo slecht uit ziet als de minister deed voorkomen.

De landelijke Natuurbeschermingswerkgroep van de gezamenlijke jeugdbonden kwam met een uitstekende brochure waarin uittreksels van persverslagen werden opgenomen. Helaas is deze brochure, die zelfs bewondering kreeg van de Kamercommissie, uitverkocht. Dr J. T. de Smidt van het instituut voor systematische plantkunde te Utrecht kwam met een goede uiteenzetting over de wetenschappelijke waarde van de terreinen. Daarnaast hebben veel locale actiecomité's goed werk gedaan. Kinderen brachten op de hearing in Harskamp hun bezwaren over het te verdwijnen kampeerterein 'De Harskampervennen' zelf op hun kinderlijke, maar daardoor zo rake, wijze naar voren b.v. zo:

Betty (13 jaar)

'de meeste mensen komen uit het westen van het land. We wonen zelf in een flat en hebben geen-eens een tuin. Er is wel een grasveld, daar mogen we niet eens op voetballen, want dan worden we weggestuurd. Op straat mogen we ook niet tegen de garages, anders krijg je een bak water in je nek, daarom vinden we het jammer, dat de camping weggaat'.

Zou 'Den Haag' nu ook eens een bak water in zijn nek krijgen? Het gaat er wel op lijken!

Bennekom, febr.

S. Algra

Biosfeer en mens

SYMPOSIUM uitgaande van de
Biologische Raad van de Koninklijke
Nederlandse Akademie van Wetenschappen
31 maart en 1 april 1970

RAI-CONGRESCEENTRUM
Europaplein, Amsterdam-Zuid
te bereiken van Centraal Station : lijn 4 (tram)
Amstelstation : lijn 15 (bus)

PROGRAMMA

Dinsdag 31 maart (aanvang 10 uur)

Prof. Dr. A. Quispel, Leiden	: Inleiding.
Prof. Dr. M. G. Rutten, Utrecht	: De genese van de atmosfeer.
Prof. Dr. F. H. Schmidt, De Bilt	: De invloed van het menselijk handelen op de atmosfeer.

Prof. Ir. A. Volker, Delft	: Genese van het water en invloed van het menselijk handelen daarop.
----------------------------	--

Prof. Dr. Ir. F. A. van Baren, Utrecht	: De bodem als natuurlijke milieufactor: zijn ontstaan, zijn bedreiging, zijn behoud.
--	---

Woensdag 1 april (aanvang 10 uur)

Dr. H. L. Golterman, Nieuwersluis	: Biocenosen in het water en de invloed van het menselijk handelen daarop.
-----------------------------------	--

Dr. W. H. van Dobben, Arnhem	: De terrestrische oecosystemen: de genese en de gevolgen van de menselijke technologie.
------------------------------	--

Prof. Dr. H. A. P. C. Oomen, Amsterdam	: De mens en zijn oecosystemen.
--	---------------------------------

Prof. Dr. J. W. Tesch, Den Haag	: Invloed van de technische ontwikkeling op de oecologie van de mens.
---------------------------------	---

Prof. Dr. A. Quispel, Leiden	: Samenvatting.
------------------------------	-----------------

Bureau Biologische Raad
Kloveniersburgwal 29
Amsterdam-C
Telefoon (020) 22 29 02

TOEGANG VRIJ